

مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

"خبرنامه دارویی"

مرکز اطلاع رسانی دارو و سموم گروه مراقبت دارویی مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

شماره اول : شهریور ۱۳۹۰

تلفن : ۱۶۲۸

در این شماره میخوانید:

ü معرفی مرکز اطلاع رسانی دارو و سموم

ü تعریف دارو

ü تعریف سم

ü آخرین تغییرات اعمال شده توسط FDA در مورد آزیترومیسین در سال ۲۰۱۱

ü مقدمه ای در مورد چاقی

معرفی مرکز اطلاع رسانی دارو و سموم (DPIC)

امروزه با توسعه تولید داروهای جدید، نیاز به آگاهی و دسترسی به اطلاعات مربوط به این موارد و به منظور ارتقای توانمندی های گروه پزشکی در همه ی ابعاد بویژه در بخش های بهداشت و درمان ضروری به نظر میرسد .

داروسازی و پزشکی نیز همانند سایر علوم در مدت کوتاهی با حجم بالائی از تغییرات و نوآوری و ورود داروهای جدید با مکانیسم های مختلف همراه بوده به گونه ای که ممکن است بسیاری به منابع علمی مورد نیازشان دسترسی کافی نداشته باشند ، در این صورت مرکز اطلاع رسانی داروئی می تواند منبع خوبی برای آنها باشد .

هدف از راه اندازی این مرکز ، پاسخگویی تلفنی به سوالات داروئی همکاران کادر درمانی می باشد . در حال حاضر این مرکز که از اول مردادماه ۱۳۹۰ در بخش مراقبت های داروئی شروع بکار کرده است . هر روز از ساعت ۸ صبح تا ۷ بعداز ظهر پاسخگوی سوالات همکاران محترم می باشد .

مرکز آموزشی درمانی الزهراء(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

نیروهای انسانی فعال در این مرکز شامل مشاورین علمی (داروسازان) می باشند که مستقیماً" با مخاطبین از طریق تلفنی در تماسند .

پاسخگویی به سوالات با استفاده از نرم افزار های Drugdex ،Micromedex و کتب مرجع پزشکی ،سم شناسی ،داروسازی و.....می باشد .

در خیر نامه حاضر سعی خواهیم نمود موضوعات با کاربرد بالینی از جمله معرفی اشکال دارویی ،تغییرات اعمال شده توسط FDA در Label داروها ، ارقام دارویی جدید ، تداخلات دارویی ، عوارض دارویی و ..... را حضور همکاران ارائه نماییم .

تعریف دارو :

هر ماده ای که قادر به معالجه ،توقف بیماری ،رفع علائم بیماری ،التیام بخش یا ضد درد باشد دارو نامیده می شود در این تعریف می توان به ویتامین ها و مواد معدنی ضروری که برای اصلاح موارد کمبود آنها تجویز می شود نیز اشاره کرد.

در گذشته داروها بیشتر از گیاهان و در برخی موارد از جانوران استخراج می شد. از ۵هزار سال پیش چینی ها به خواص دارویی گیاهان پی برده اند و آنها را مورد استفاده قرار می دادند امروزه علاوه بر داروهایی که از منشاء گیاهی و جانوری تهیه می شود اکثر داروهای دیگر از منشاء شیمیایی می باشد که به صورت صنعتی تهیه می شود برای اینکه یک دارو بیشترین فایده و اثر بخشی را داشته باشد باید به طور صحیح مصرف شود. تعداد زیادی از افرادی که دارو برایشان تجویز می شود به درستی آن را مصرف نمی کنند که مهمترین علل آن

مرکز آموزشی درمانی الزهراء(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

فراموش کردن دستور مصرف دارو، فهم نادرست، ترس از عوارض جانبی و فقدان انگیزه مصرف دارو می باشد به عنوان مثال بعضی از داروها باید با شکم خالی مصرف شود تا سریعتر جذب شود و بعضی از داروها همراه غذا یا بعد از غذا باید مصرف گردد تا معده تحریک نشود مثلاً شیر و فرآورده‌های لبنی می تواند مانع جذب برخی از داروها شود، آبنمیه ها میتوانند بعضی داروهای ضدباکتری را در معده تجزیه کرده مانع اثر آن شود

تعریف سم:

به هر ماده ای که به هنگام ورود به بدن و یا تماس با پوست موجب اختلال در سلامتی و یا موجب مرگ شود سم گویند.

مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

مسمومیت:

مسمومیت عبارت است از اختلالات و آسیبهایی که توسط مواد سمی در دستگاه‌های مختلف بدن بوجود می‌آید. لازم به ذکر است که علاوه بر موادی که ذاتاً برای بدن زیان آور هستند عناصر مفید برای بدن نیز در صورت مصرف بیش از حد و نادرست تبدیل به مواد مسموم کننده و زیان آور می‌شوند به عنوان مثال اگر آب بیش از حد مصرف گردد ایجاد اختلالی بنام مسمومیت با آب میکند.

راههای ورود سموم به بدن به صورت ذیل است:

۴- تزریقی

۳- پوستی

۲- تنفسی

۱- گوارشی

چاقی:

چاقی مرحله ای است که در آن انرژی ذخیره ای بدن که معمولاً به صورت بافت چربی است زیاد می‌شود بطوریکه باعث به هم خوردن تناسب قد و وزن میگردد (BMI) این امر به دلیل مصرف بیش از حد غذا و نداشتن تحرک کافی اتفاق می‌افتد کسانی که در کودکی اضافه وزن دارند در دوران پیری چه اضافه وزن داشته باشند و یا نداشته باشند با مشکلات حرکتی مواجه خواهند بود و هرچقدر مدت اضافه وزن آنها طولانی تر باشد این مشکلات بیشتر می‌شود

مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

امروزه در بسیاری از کشورهای جهان و از جمله ایران چاقی از شایعترین مشکلات پزشکی در سطح خانوادگی و اجتماعی است که نه تنها خودش به تنهایی پرعارضه و مصیبت بار است بلکه انبوهی از بیماریها و ناتوانی ها و مشکلات اجتماعی را نیز در بر دارد که از جمله عوارض آن عبارت است از افزایش فشار خون ، ایجاد زمینه دیابت ، بزرگ شدن قلب ، اختلال در سوخت و ساز و توزیع چربی در بدن ، زمینه ایجاد بیماریهای عروقی، افزایش اوره و اسیداوریک یا سنگ صفرا، درد های مفصلی و آرتروز، ایجاد پوست چرب؛ لکه های پوستی، پرموئی، عمل کردن زیان بخش توده های چربی به مانند یک غده مترشحه داخلی و ترشح بسیاری از هورمونهای بیماری زا مثل لپتین و مواد عارضه ساز دیگر ، کاهش قابل ملاحظه طول عمر و کاهش اعتماد به نفس .

عامل اصلی مرگ در افراد چاق ابتلا به بیماری های قلبی است . افراد چاق بیشتر دچار گرفتگی عروق کرونر و اختلال و خون رسانی به قلب می شوند. چاقی در زنان یائسه از عوامل مهم بروز سرطان سینه ، آندومتر ، رحم ، گردنه رحم ، تخمدانها و کیسه صفرا ، در مردان از عوامل مهم ایجاد سرطان روده ی بزرگ ، راست روده ، پروستات است .

تحقیقات نشان داده است که کاهش وزن تا ۹ کیلو گرم میزان مرگ و میر افراد چاق مبتلا به سرطان را ۴۰ تا ۵۰ درصد کاهش می دهد. چاقی از عوامل اصلی شروع سرطان های مجاری صفراوی است زیرا به علت افزایش آزاد شدن کلسترول در مجاری صفراوی و رژیم های نامناسب و تکراری احتمال ایجاد سنگ و عفونت های مجاری صفراوی افزایش می یابد .

همچنین تحقیقات نشان می دهد که چاقی با چند مکانیزم سبب اشکال سیستم تنفسی و در نهایت اختلال در خواب می شود .

از آنجا که چاقی به عنوان مهمترین بیماری تغذیه ای در جهان شناخته شده رژیم غذایی مناسب و برخورداری از وزن طبیعی در حفظ سلامتی و کاهش میزان مرگ و میر جامعه موثر است .

<http://www.irna.ir/fa/news/view/line-12/8504032032162165341>

مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

آزیترومایسین

تغییرات انجام شده توسط F . D . A در رابطه با آزیترومایسین در سال ۲۰۱۱

- ۱_ آزیترومایسین در افرادی که در گذشته متعاقب مصرف آن سابقه کلستاز دارند ، منع مصرف دارد .
- ۲_ در مطالعات جدید متعاقب مصرف آزیترومایسین مواردی از بروز عملکرد غیر عادی کبد ، یرقان کلستاتیک ، هپاتیت ، نکروز کبدی و نارسایی کبد و مواردی از مرگ گزارش شده است^۱ . بنابراین در مدت بروز هر یک از عوارض فوق باید مصرف دارو قطع شود .

^۱ . www.FDA.gov/safety/med_watch/safety_information/safety-related_drug_labeling_changes